

Digitalisering på uddannelsesinstitutioner

Sæt det psykiske arbejdsmiljø på dagsordenen

BFA

Branche Fællesskab Arbejdsmiljø
Velfærd og Offentlig administration

Husk arbejdsmiljøet, når I tager teknologi i brug

Et værktøj til den aktive arbejdsmiljøgruppe

BFA

Branche Fællesskab Arbejdsmiljø
Velfærd og Offentlig administration

Workshoppens formål

Branche
Fællesskab
Arbejdsmiljø
Velfærd og Offentlig administration

- **Refleksion:** Hvad har digitalisering med arbejdsmiljø at gøre?
- **Dialog:** Hvad kan I gøre som arbejdsmiljøorganisation?
- **Netværk:** Hvordan kan I inspirere på kryds og tværs!

Program

Branche
Fællesskab
Arbejds miljø
Velfærd og Offentlig administration

Tidspunkt	Programpunkt
12.30/14.05	Introduktion til dagens program og formål Tjek-ind: Digitalisering i jeres arbejde og arbejdsliv
12.40/14.15	Oplæg og deltagerdialog: Hvordan kan digitalisering påvirke arbejdet og arbejdsmiljøet?
13.05/14.40	Inspiration og dialog: Roller og opgaver i arbejdsmiljøorganisationen
13.30/15.05	Afrunding
13.40/15.15	Tak for i dag

Hvem er BFA'et?

Branche
Fællesskab
Arbejdsmiljø
Velfærd og Offentlig administration

- Et af 5 **B**ranche**F**ællesskaber for **A**rbejds**m**iljø
- **Opgave:** Bistå arbejdspladserne med information og vejledning til at skabe et bedre arbejdsmiljø
- **Partssamarbejde:** Enighed om god praksis

Hvem er BFA'et?

De deltagende organisationer

Branche
Fællesskab
Arbejds miljø

Velfærd og Offentlig administration

GYMNASIESKOLERNES LÆRERFORENING

Dansk Socialrådgiverforening

uddannelses
forbundet

Hvem er BFA (også)?

**Branche
Fællesskab
Arbejdsmiljø**
Velfærd og Offentlig administration

Indledende replik: Om digitalisering og arbejdsmiljø

Branche
Fællesskab
Arbejdsmiljø
Velfærd og Offentlig administration

Digitalisering...

- Handler om de konkrete digitale redskaber eller metoder
- Er et begreb for forandringsproces, hvor en ny teknologi påvirker den måde, vi arbejder på
- Handler om måden, hvorpå den anvendes i organisationen.
- Er ikke i sig selv hverken godt eller dårligt nyt for arbejdsmiljøet.
- Her retter vi fokus på at dele erfaringer om, ***hvad digitaliseringen gør ved arbejdsmiljøet og hvordan vi kan arbejde for et godt match.***

Om digitale teknologier og arbejdsmiljø

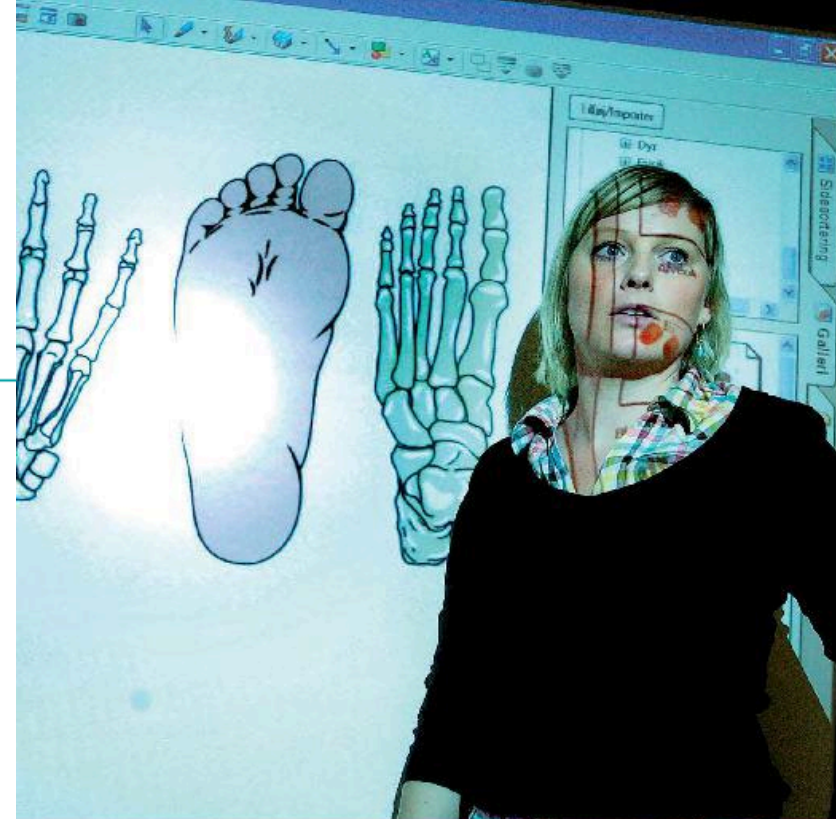
- Vend dig mod personen ved siden af
- Præsenter jer for hinanden
- Fortæl:
 - Hvad tænker du på, når du tænker på digitalisering?
 - Hvordan optræder digitalisering i dit arbejdsliv?
 - Hvad er du optaget af at sætte fokus på i workshoppen her?

Indhold

Baseret på:

- Faglig viden fra desk study om digitalisering på tværs af BFA's brancher
- Fem gruppeinterview: Grundskole, erhvervsskole, gymnasium, VUC, professionshøjskole

Digitalisering på uddannelsesinstitutioner

Sæt det psykiske arbejdsmiljø på dagsordenen

BFA

Branche
Fællesskab
Arbejds miljø
Velfærd og Offentlig administration

Erfaringer med digitalisering i uddannelsesverdenen

Branche
Fællesskab
Arbejds miljø
Velfærd og Offentlig administration

*”Digitalisering har lettet mange opgaver for mig.
Nu kan jeg springe arbejdsgange over ved et tryk på en knap.
Med 5.000 ansøgere om året ville jeg ikke have en chance for at
nå det uden et godt it-system.”*

(Studievejleder, VUC)

Erfaringer med digitalisering i uddannelsesverdenen

Branche
Fællesskab
Arbejdsmiljø
Velfærd og Offentlig administration

”Digitaliseringen har gjort det sværere at gøre undervisningen til et fællesskab, hvor vi præsterer noget sammen.”

(Rektor, gymnasium)

Erfaringer med digitalisering i uddannelsesverdenen

Branche
Fællesskab
Arbejdsmiljø
Velfærd og Offentlig administration

*”Vi bruger det fx i undervisningen af slagtere i kødudskæring.
Her kan den ene elev filme, mens den anden skærer ud.
Så er de to sammen om tingene og kan lære af og være med til at
bedømme hinanden.”*

(Lærer, erhvervsskole)

Erfaringer med digitalisering i uddannelsesverdenen

Branche
Fællesskab
Arbejds miljø
Velfærd og Offentlig administration

*”Det kan føles lidt trafik-usikkert med platformene.
De er stillet til rådighed, uden at det helt er aftalt, hvordan man
skal håndtere filer og adgange, hvem der opdaterer hvad
hvornår, og hvornår noget er forældet.
Det skaber megen frustration.”*

(TR-suppleant, VUC)

Erfaringer med digitalisering i uddannelsesverdenen

Branche
Fællesskab
Arbejds miljø
Velfærd og Offentlig administration

”Adgangen til digitale kort har ændret undervisningen i naturgeografi ret meget. Det er en stor fordel for læringen, at man let kan hente data og måle på nye måder.”

(AMR, Gymnasium)

Erfaringer med digitalisering i uddannelsesverdenen

Branche
Fællesskab
Arbejds miljø
Velfærd og Offentlig administration

”Samtidig banker der 100 mails ind fra underviserne, der forventer, at jeg svarer i dag. Der er opstået en slags sms-kultur, hvor jeg helst skal svare inden for en time – ellers rykker de.

Nogle gange tænker jeg:

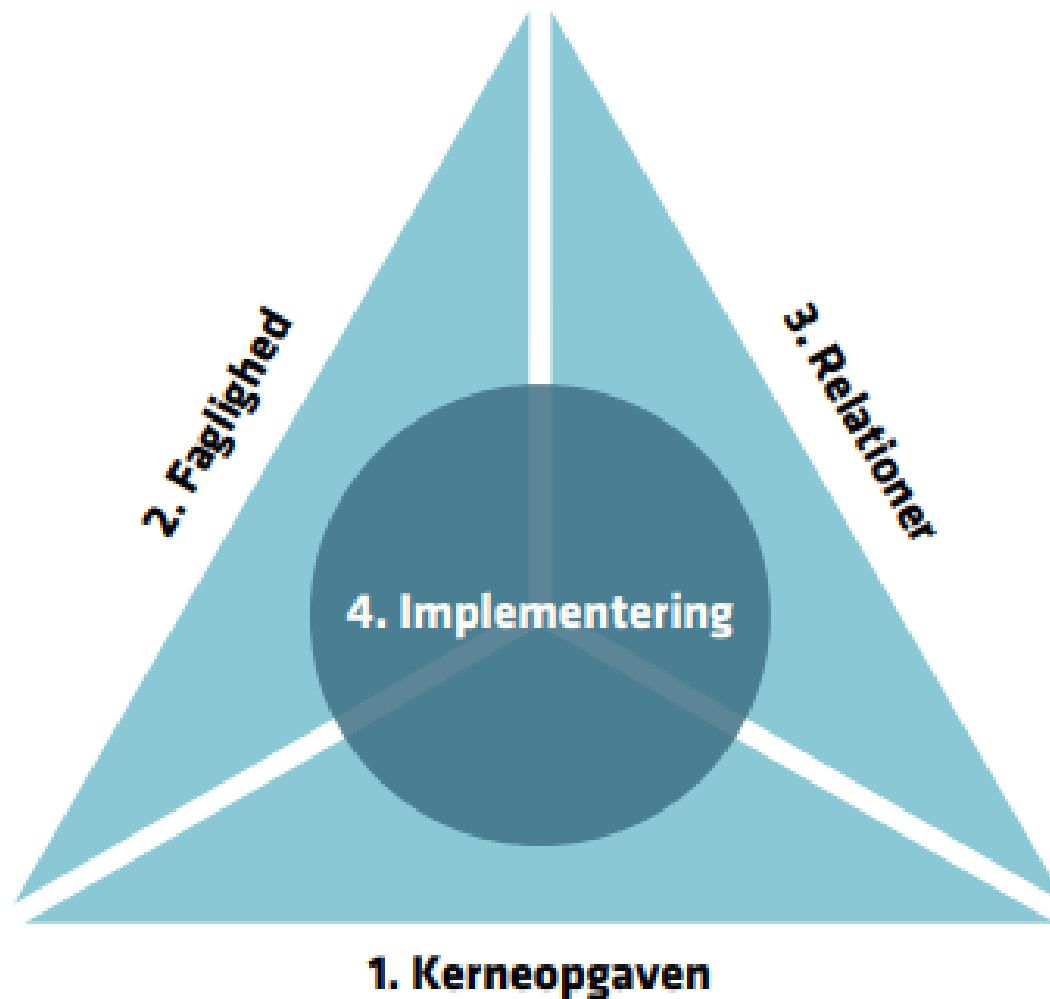
Er jeg mere administrationsmedarbejder end leder?”

(Leder, professionshøjskole)

Hvordan 'skubber' digitalisering til arbejdet?

Branche
Fællesskab
Arbejds miljø
Velfærd og Offentlig administration

Digitalisering kan:

- Understøtte kerneopgaven

Kerneopgaven = den grundlæggende forskel, en organisation skal gøre i verden

”Digitalisering giver øgede muligheder til at komme forskellige elever i møde på forskellige måder.”

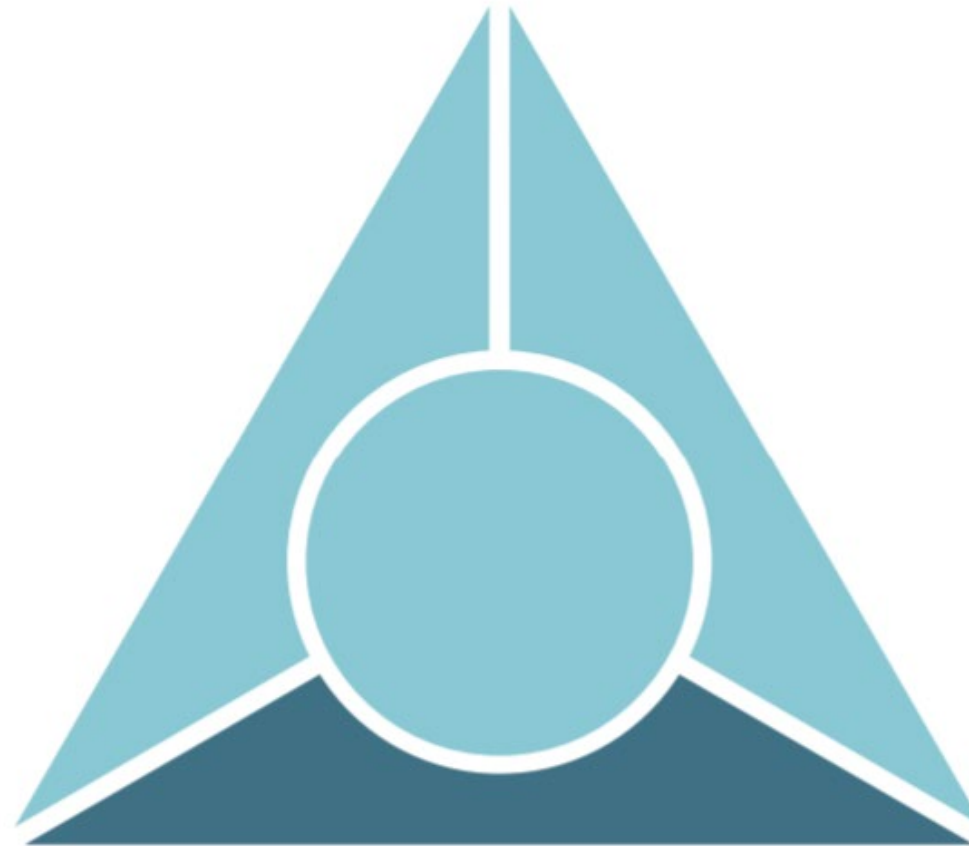
(Udviklingskonsulent, erhvervsskole)

Men digitalisering kan også:

- Udgrænse dele af kerneopgaven
- Blive et formål i sig selv

”Nogle gange er digitaliseringen med til at ensrette læringen. Hvis man tilrettelægger og afvikler al sin undervisning digitalt, spiller man ikke på alle de sanser, der bruges til at lære. Hvis vi skal digitalisere alt, hvad gør det så ved kroppens andre måder at lære på?”

(Lærer, folkeskole)

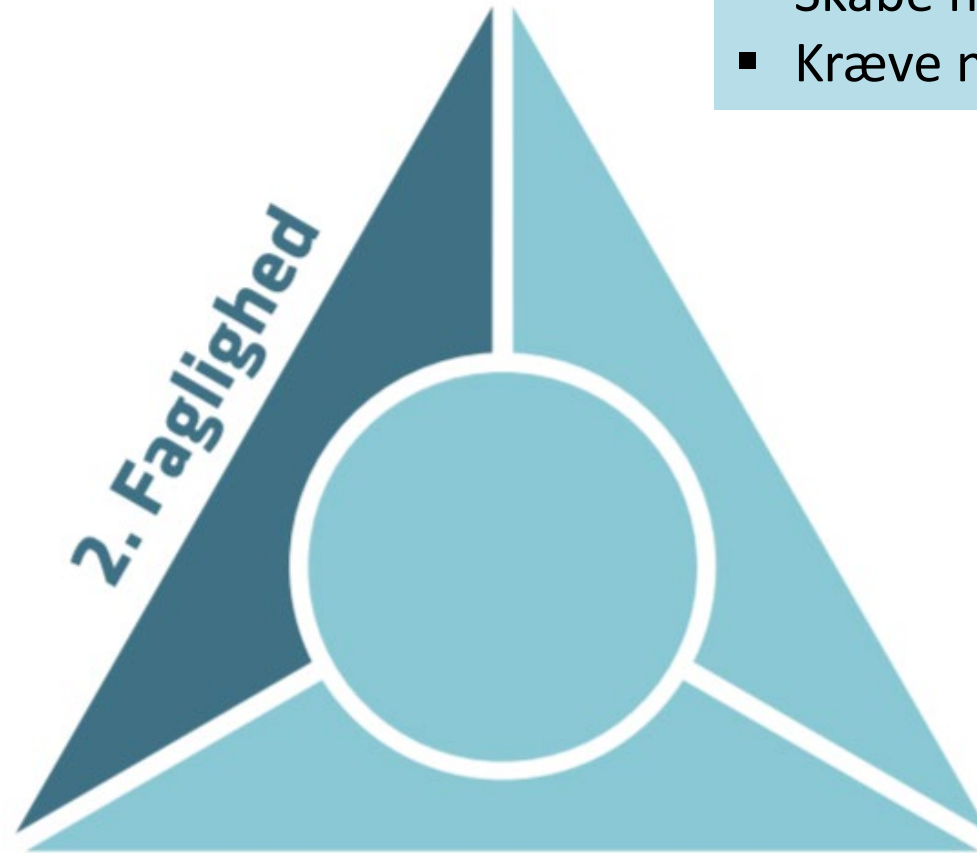
1. Kerneopgaven

Digitalisering kan:

- Lette arbejdet
- Åbne nye muligheder

Men digitalisering kan også:

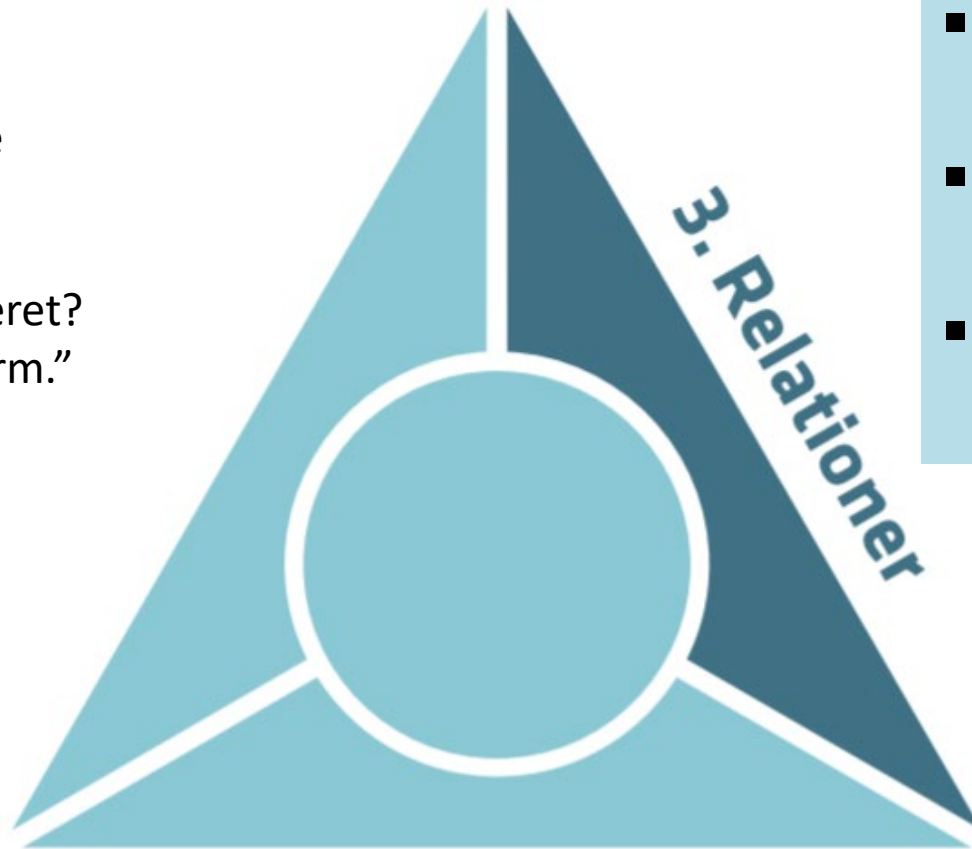
- Presse den faglige selvforståelse
- Påvirke det individuelle råderum
- Skabe nye pædagogiske problemer
- Kræve nye kompetencer

Digitalisering kan:

- Understøtte videndeling og samarbejde

”På lærerværelset ser man ikke længere snak mellem lærerne omkring børnene: Hvad der er foregået i timerne og i frikvarteret? Alle sidder bag hver deres skærm.”
(IT-vejleder, folkeskole)

Men digitalisering kan også:

- Svække den uformelle kommunikation
- Gøre de studerende til data
- Øge afstanden mellem ledelse og medarbejdere
- Komplikere relationen til pårørende

En dialog om, hvordan digitalisering 'skubber til' arbejdet

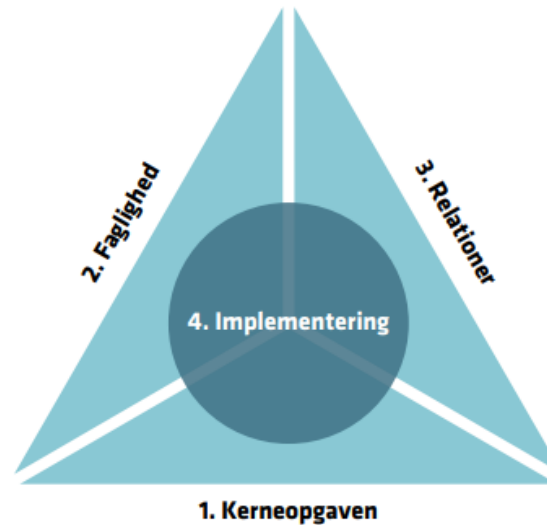
Branche
Fællesskab
Arbejdsmiljø
Velfærd og Offentlig administration

Faglighed

- Hvor oplever vi, at digitalisering letter vores hverdag?
- Er der områder, hvor digitaliseringen spænder ben for den måde, vi gerne vil arbejde på?

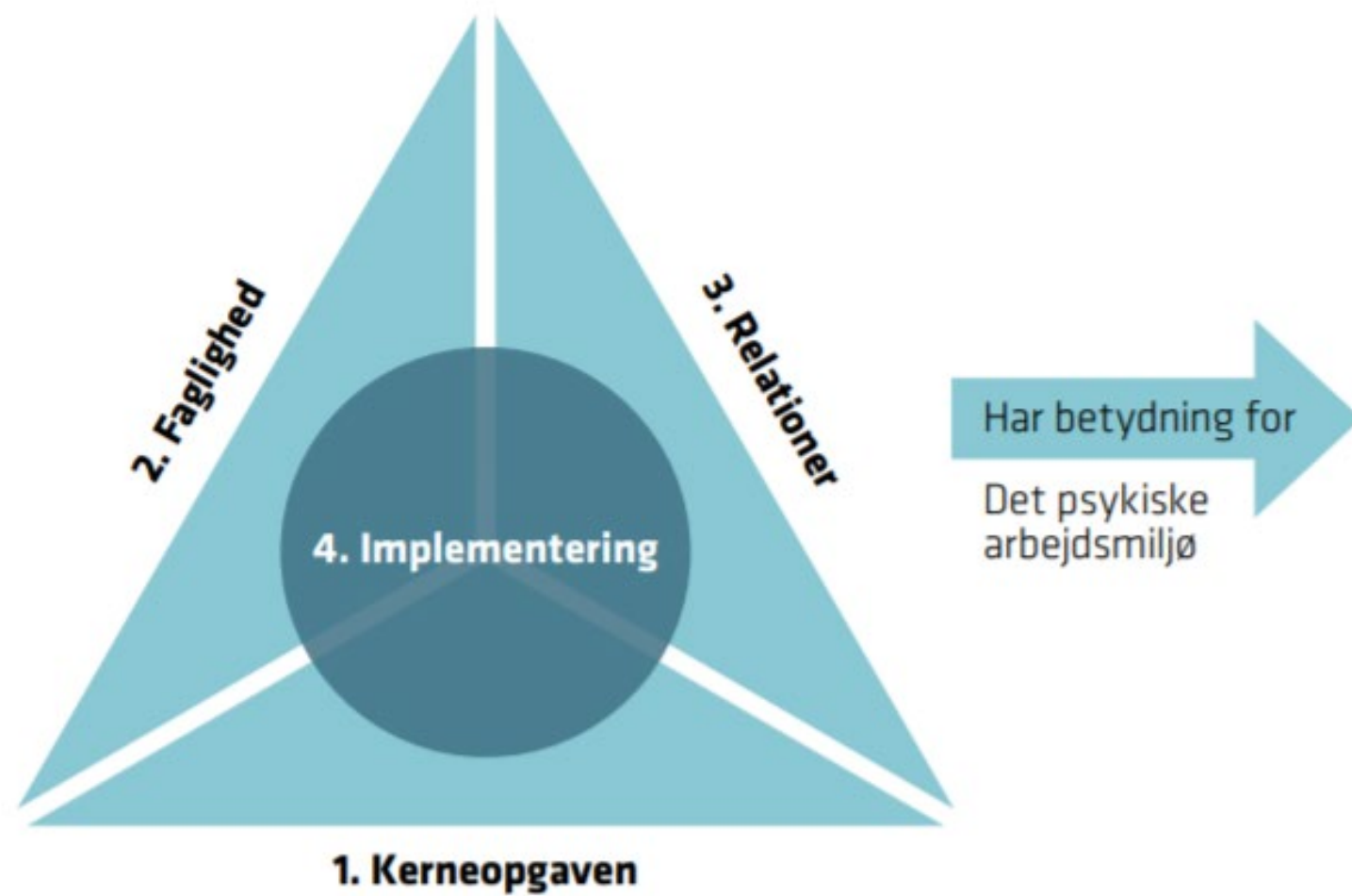
Relationer

- Hvordan påvirker digital teknologi vores muligheder for videndeling, samarbejde og social støtte i hverdagen?

Kerneopgave

- Rykker digitaliseringen ved vores opfattelse af, hvad kerneopgaven er, eller vores oplevelse af mening i arbejdet?

Vanskeliggør et fællesskab i undervisningen, hvor vi præsterer sammen

'Trafikusikkert': Kræver fælles spilleregler og ekstraarbejde med at vedligeholde

Forandrer roller og forventninger i samarbejdet

Urealistiske krav
Uklare roller
Store forandringer
Høj kompleksitet
Vanskeligt samarbejde

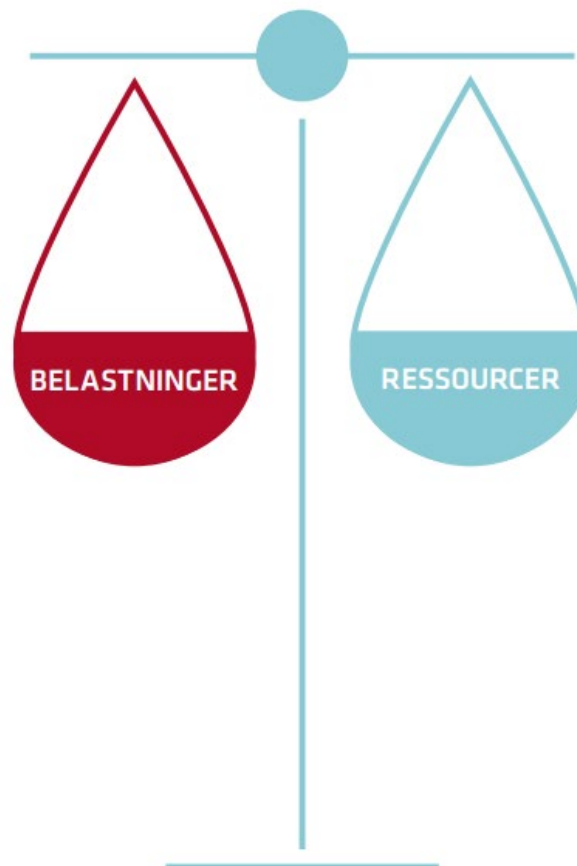
Mening
Forudsigelighed
Social støtte
Anerkendelse
Indflydelse

Kan lette arbejdsgange med et tryk på en knap

Kan styrke faglig vidensdeling – fælles blik på praksis med videooptagelser

Øger elevernes faglighed – og skaber mere tilfredsstillelse som underviser

1. Hvilke belastninger oplever vi ved digitalisering og digitale teknologier?

BFA Branche
Fællesskab
Arbejds miljø
Velfærd og Offentlig administration

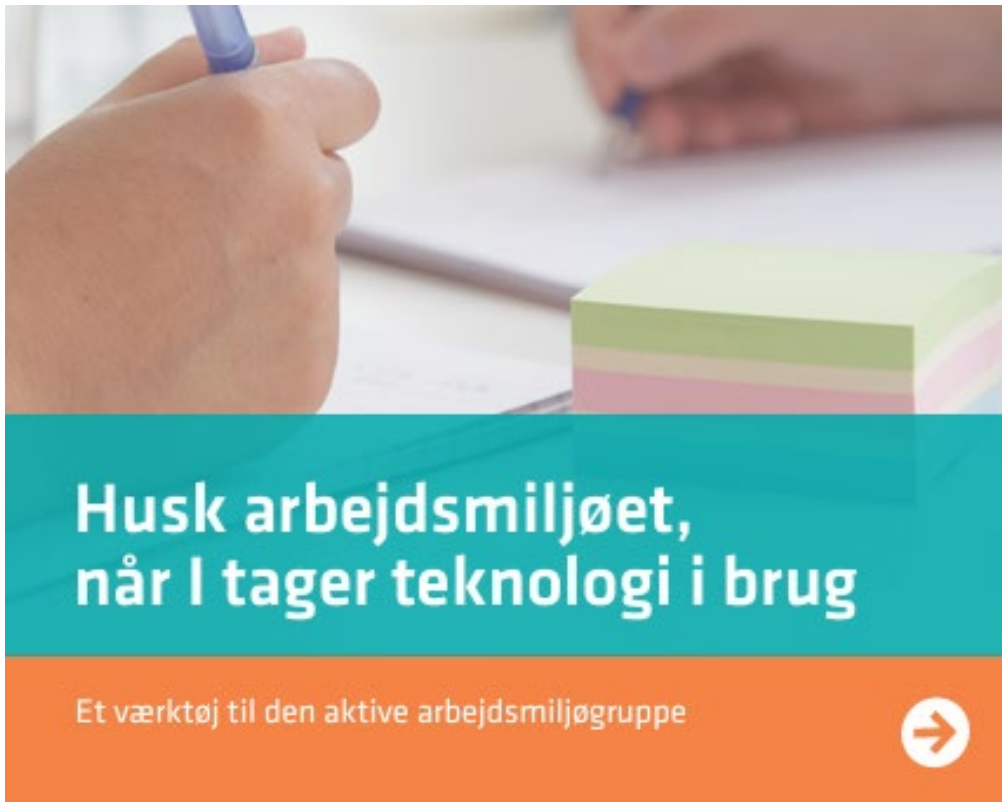
3. Hvad kunne skabe god balance?

2. Hvilke ressourcer oplever vi?

Arbejdsmiljøorganisationens rolle og opgaver

Branche
Fællesskab
Arbejdsmiljø
Velfærd og Offentlig administration

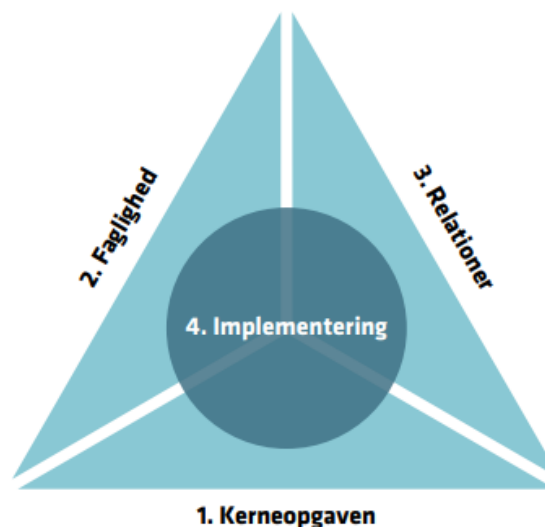
En dialog om, hvordan digitalisering 'skubber til' arbejdet

Branche
Fællesskab
Arbejds miljø
Velfærd og Offentlig administration

Faglighed

- Hvor oplever vi, at digitalisering letter vores hverdag?
- Er der områder, hvor digitaliseringen spænder ben for den måde, vi gerne vil arbejde på?

Kerneopgave

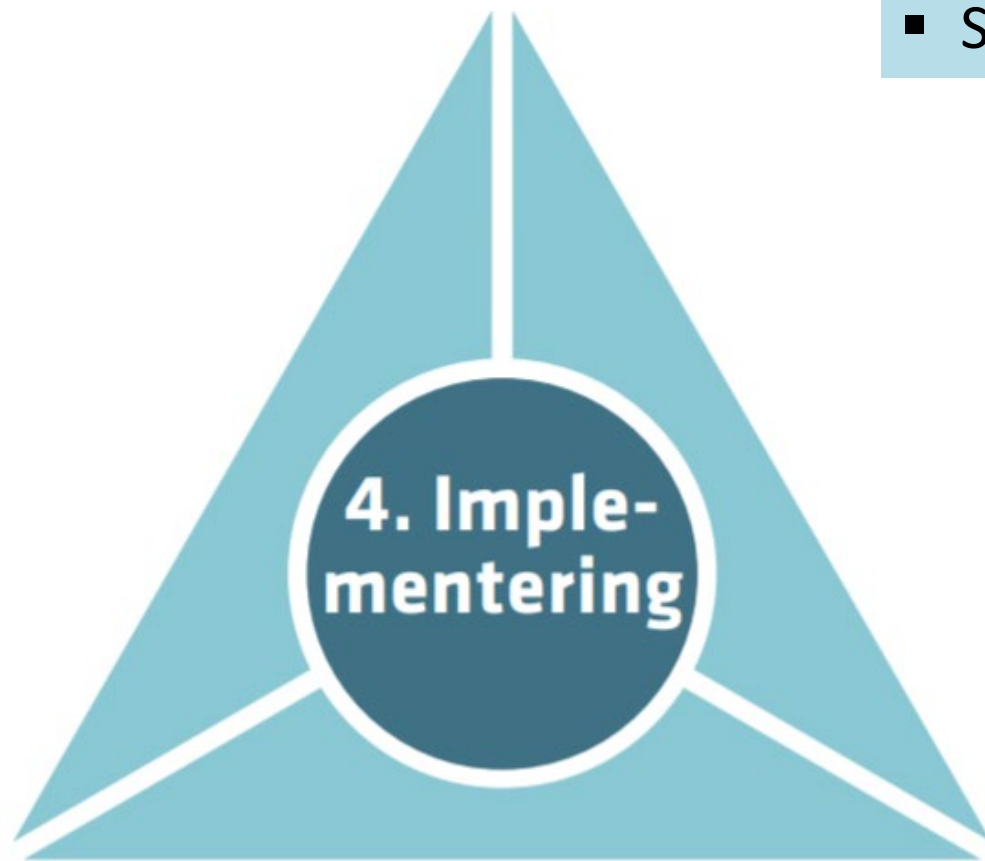
- Rykker digitaliseringen ved vores opfattelse af, hvad kerneopgaven er, eller vores oplevelse af mening i arbejdet?

Relationer

- Hvordan påvirker digital teknologi vores muligheder for videndeling, samarbejde og social støtte i hverdagen?

Implementering

- Hvordan kan vi bedst inddrage medarbejderne, når vi skal indføre nye teknologier?

God inddragelse kan:

- Øge motivationen
- Skabe løsninger, der virker
- Sikre et godt arbejdsmiljø

- § 6b, stk 4. En arbejdspladsvurdering skal ajourføres, når der sker ændringer i arbejdet, arbejdsmetoder og arbejdsprocesser m.v., som har betydning for virksomhedens arbejdsmiljø, dog senest hvert tredje år.

Regler om digitalisering og arbejdsmiljø

Bekendtgørelse om arbejdets udførelse

Branche
Fællesskab
Arbejdsmiljø
Velfærd og Offentlig administration

- **§ 18.** Arbejdsgiveren skal sørge for, at hver enkelt ansat, får en tilstrækkelig og hensigtsmæssig oplæring og instruktion i at udføre arbejdet på farefri måde....

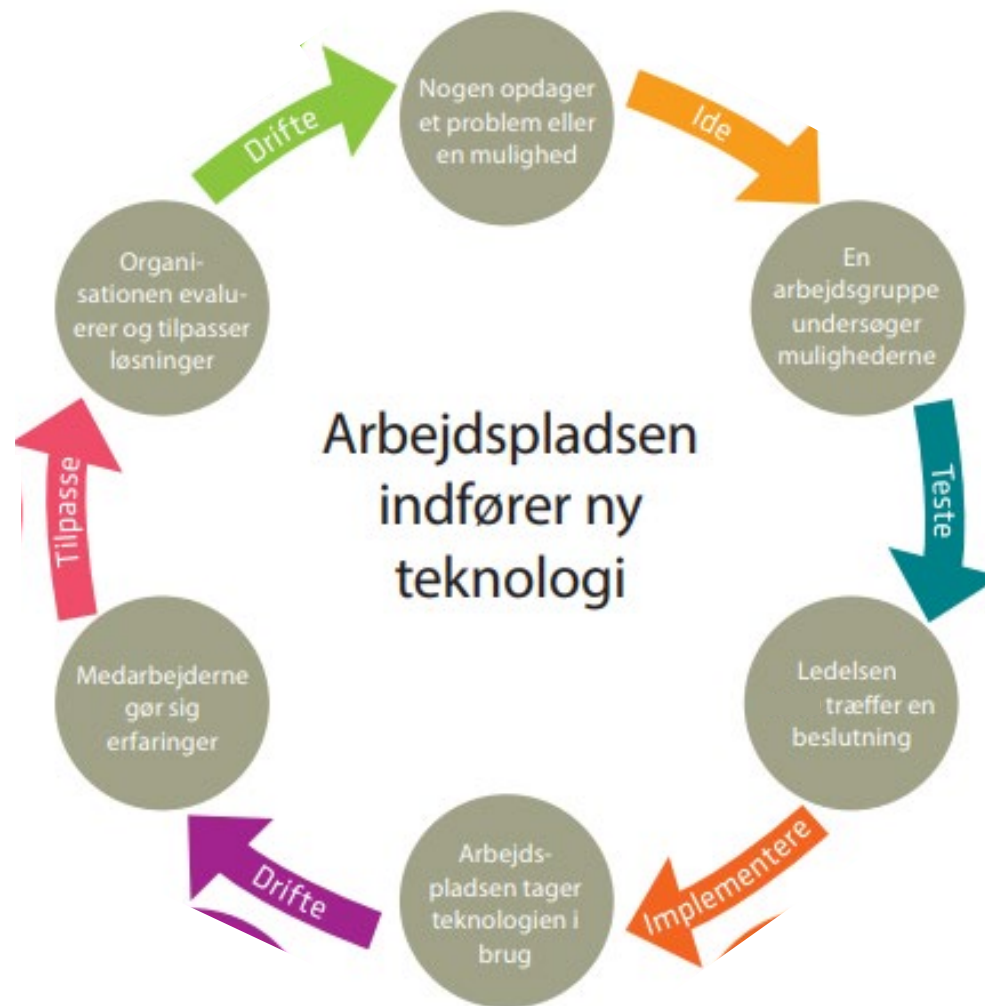
Oplæring og instruktion skal navnlig ske i forbindelse med:

1. ansættelsen,
2. forflyttelse eller ændring af arbejdsopgaverne,
3. indførelse eller ændring af arbejdsudstyr og
4. indførelse af ny teknologi.

Fra vejledning om instruktion, oplæring og tilsyn

- I virksomheder med arbejdsmiljøorganisation er det en af dens opgaver:

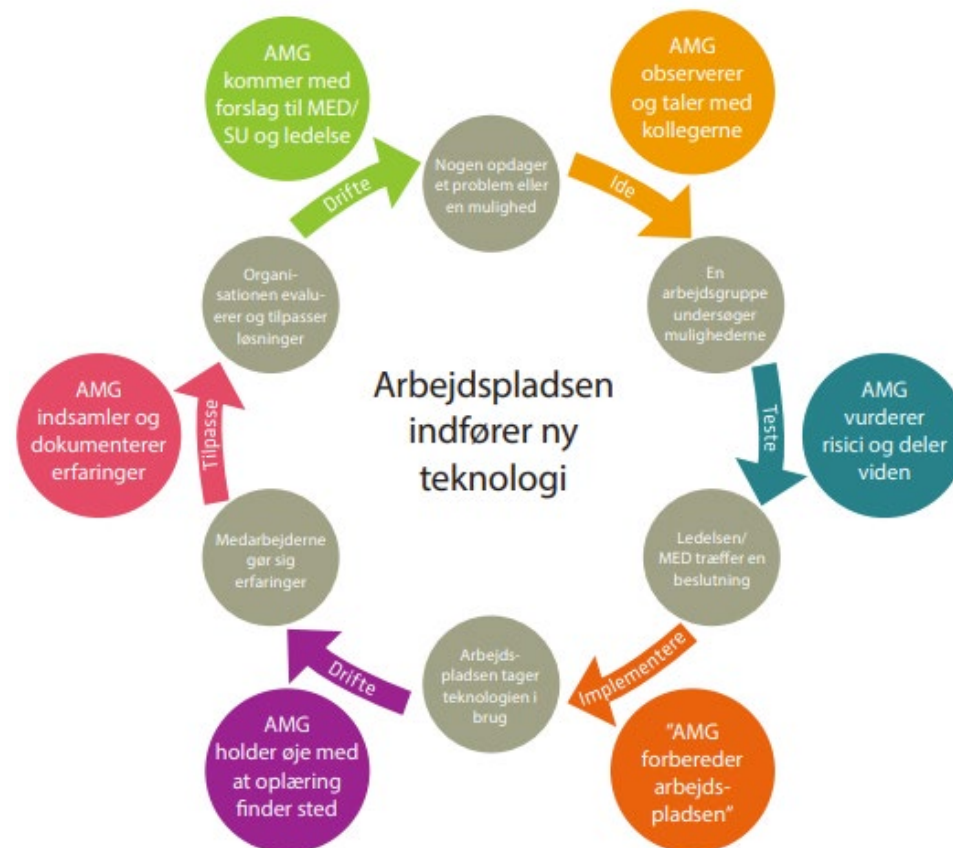
”at opstille principper for oplæring og instruktion af de ansatte. Principperne skal være tilpasset arbejdsforholdene i virksomheden og de ansattes behov.”

Dialog ved bordene

- Hvad plejer vi at gøre, når der sker forandringer på digitaliseringsområdet?
- Hvad kan vi gøre anderledes?
- Hvor skal vores særlige opmærksomhed være?
- Hvad kan vi ønske os andre gør? Og hvem er det?

Afstem forventninger til roller og opgaver

- Hvilke roller og fora er vigtige hos jer, når I får nye digitale systemer/værktøjer?
- Brug beskrivelsen som inspiration til at drøfte og skrive jeres forventninger ned.

Hvem	Hvad	Hvordan	Hvornår/ hvor ofte?	Status og næste skridt
Ledere	Fx skabe klarhed om rammer og roller			
Medarbejdere generelt	Fx klæde ledere og fagspecialister på med viden om det daglige arbejde			
Fagspecialister	Fx bidrage med faglig viden til systemudvikling			
Tillidsvalgte	Fx bringe viden om arbejdsmiljø i spil ift. digitaliseringen			
Samarbejdsfora	Fx drøfte de organisatoriske konsekvenser af digitaliseringen			
Andre, fx brugerrepræsentanter, andre afdelinger mv.				

TAK FOR I DAG!

Find materialerne på
[godtarbejdsmiljo.dk/
digitalisering](http://godtarbejdsmiljo.dk/digitalisering)

Digitalisering og teknologi

Digitalisering og teknologi står i disse år højt på dagsordenen i de fleste organisationer.

Fra store it-systemer, der indføres på et helt område og små smarte løsninger, der vokser ud af dagligdagens behov i den enkelte organisation. Til ny teknologi der påvirker vores måde at arbejde på og spiller ind i de faglige arbejdsopgaver, fx i pleje- og omsorgsopgaver, som i administrative, undervisnings- og vidensarbejde. Brug og implementering af teknologi er med til at udfordre arbejdsmiljøet og arbejdspladsens kultur.

Find materialer om digitalisering og teknologi her:

www.godtarbejdsmiljo.dk/digitalisering

Scan QR-koden
og kom direkte ind til
materialerne

